

Profil naukowy pracownika

prof. dr hab. Janusz Faryś

e-mail: janusz.farys@op.pl

Książki (wybrane)

Koncepcje polskiej polityki zagranicznej 1918-1939, Warszawa 1982.

Quellen zur Geschichte der deutschen Arbeiterbewegung in polnischen Staatsarchiven, (współautor z A. Głowackim i M. Baumgartem), Berlin 1983.

Stanisław Stroński. Biografia polityczna do 1939 roku, Szczecin 1991.

Piłsudski i piłsudczycy. Z dziejów myśli politycznej i ustrojowej, Szczecin 1992.

Edward Dubanowicz 1881-1943. Biografia polityczna, (współautor z A. Wątozem), Szczecin 1994.

Akcja „Wisła” na tle stosunków polsko-ukraińskich w XX wieku (redaktor, wspólnie z J. Jekielem), Szczecin 1994. W niej także mój artykuł pt.: *Piłsudczycy wobec kwest ukraińskiej w latach 1918-1939*, s. 50-55.

Historia Polski 1918-1939, Poznań 1997.

Historia Polski 1957-1970, Poznań 1999.

Historia Polski. Biogramy (współautor K. Olejnik), Poznań 2000.

Studia z dziejów Polski i Europy w XIX i XX wieku. Księga dedykowana profesorowi Piotrowi Stefanowi Wandyczowi, (redaktor, wspólnie z R. Nirem i M. Szczerbińskim), Gorzów Wlkp. 2004. W niej także mój artykuł pt.: *Między Moskwą a Berlinem. Polska myśl polityczna w poszukiwaniu bezpieczeństwa kraju 1921-1939. Próba syntezy*, s. 455-462.

Z dziejów polskiej służby dyplomatycznej i konsularnej. Księga upamiętniająca życie i dzieło J. Nowaka-Jeziorańskiego (1914- 2005), Gorzów Wlkp. 2005 (redaktor, wspólnie z M. Szczerbińskim).

Na szachownicy dziejów i międzynarodowej polityki. Księga dedykowana profesorowi Zbigniewowi Brzezińskiemu, (redaktor, wspólnie z H. Kocójem i M. Szczerbińskim), Gorzów Wlkp. 2006.

Od Moraczewskiego do Składkowskiego. Gabinety Polski Odrodzonej 1918-1939, (redaktor, wspólnie z H. Walczakiem i A. Wątozem oraz współautor) Szczecin 2010, wydanie II Szczecin 2011. *Napięciem wstęp* (s.9-11), *gabinet A. Śliwińskiego* (s. 111-116), *gabinet J. I. Nowaka* (s. 117-128), *II gabinet W. Witosa* (s.143-154), *II gabinet J. Piłsudskiego* (wspólnie z T. Kenarem, s. 301-308), *gabinet L. Kozłowskiego* (s.337-346), *gabinet F. S. Składkowskiego* (s.375-392).

Wrzesień 1939 roku. Geneza II wojny światowej w polskiej perspektywie, t.I, W kręgu dziejów, myśli politycznej i dziedzictwa kulturowego II Rzeczypospolitej, t. II, Wojsko. Wojna. Jeniectwo, (redaktor, wspólnie z T. Sikorskim i P. Słowińskim), Gorzów Wielkopolski 2010.

Dzienniki Juliusza Zdanowskiego (wstępy i opracowanie, wspólnie z T. Sikorskim, H. Walczakiem i A. Wątozem), Szczecin, t I i II 2013, t. III i IV 2014, t V, VI i VII 2015, wydanie II t. I-IV 2014.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych II Rzeczypospolitej. Organizacja, polityka, ministrowie (redaktor, wspólnie z P. Długołęckim, K. Szczepanikiem i H. Walczakiem), Warszawa, Szczecin 2014. W niej także mój artykuł pt.: *Wizje polskiej polityki zagranicznej 1918-1945*, s.53-94.

[wstęp i opracowanie] *Dziennik Juliusza Zdanowskiego* t. I, ss.378 i t. II, ss.288, Szczecin 2013, t. III, ss.365, t. IV, ss. 388 i t. V, ss.397, Szczecin 2014, t. VI, ss. 214 i t.VII, ss.192, Szczecin 2015. Wydanie drugie tomu I-IV w 2014. [opracowane wspólnie z T. Sikorski, H. Walczak i A. Wątor].

[red.] *Ministerstwo Spraw Zagranicznych II Rzeczypospolitej. Organizacja, polityka, ministrowie*, Warszawa, Szczecin 2014 ss. 376 [współredaktor P. Długołęcki, K. Szczepanik, H. Walczak].

[red.] Z dziejów Drugiej Rzeczypospolitej. Skrypt dydaktyczny, Szczecin 2014, ss.189 [współredaktor T. Sikorski, H. Walczak, A. Wątor].

Wspomnienia i dokumenty płk. Stanisława Springwalda z walk na Polesiu w latach 1919 - 1920, opracowanie naukowe J. Faryś, H. Walczak i A. Wojtaszak, Szczecin 2018.

J. Faryś, G. Kucharczyk, E. Skorupska - Raczyńska, P. Słowiński, Cud niepodległości. Odbudowa państwa polskiego 1918 - 1919, Gorzów Wielkopolski, 2018.

Monografie w druku:

Funkcjonowanie demokracji parlamentarnej w Drugiej Rzeczypospolitej. Konflikty wokół przesilenia rządowego w 1922 roku nakładem Wydawnictwa Uniwersytetu Szczecińskiego, przewidywany termin ukazania czerwiec 2019.

Między Moskwą a Berlinem. Wizje polskiej polityki zagranicznej 1918 - 1939, nakładem Wydawnictwa Instytutu Pamięci Narodowej, przewidywany termin wrzesień 2019.

Artykuły (wybór)

Locarno w ocenie polskich ugrupowań politycznych, "Przegląd Zachodni", nr 4/1972, s.269-288.

Konflikt Naczelnika Państwa z Sejmem Ustawodawczym w 1922 roku, "Dzieje Najnowsze", nr 3/1975, s.39-52.

Niemcy w polskiej myśli politycznej 1929-1934, w: Niemcy w polityce międzynarodowej 1919-1939, t. II Lata wielkiego kryzysu gospodarczego, pod redakcją S. Sierpowskiego, Poznań 1992, s. 379-395.

Niemcy w polskiej myśli politycznej 1933-1938, w: jak wyżej, t. III W dobie Monachium, Poznań 1992, s.171-184.

Niemcy w polskiej myśli politycznej 1938-1939, w: jak wyżej, t. IV Na przełomie pokoju i wojny 1939-1941, Poznań 1992, s. 393-404.

Staat und Öffentlichkeit in Polen in ihrer Reaktion auf Locarno w: Locarno und Osteuropa. Fragen eines europäischen Sicherheitssystems in den 20er Jahren,, pod redakcją R. Schattkowskyego, Marburg 1994 (współautor M. Stelmach), s.125-130.

Miejsce Kościoła katolickiego w życiu Pomorza Zachodniego po 1945 roku, w: Kongres Pomorski. Od historii ku przyszłości Pomorza, pod redakcją H. Bronka i E. Włodarczyka, Szczecin 1999, s. 235-242.

Idea uspołecznionego państwa w poglądach piłsudczyków, w: Polska i Polacy. Studia z dziejów polskiej myśli i kultury politycznej XIX i XX wieku, pod redakcją M.Mroczi, Gdańsk 2001, s. 112-121.

Polska bez Piłsudskiego. Z dziejów myśli piłsudczykowskiej (1935-1939), „Mazowieckie Studia Humanistyczne”, nr 2/2002, s. 281-289.

Miejsce Polski w Europie w publicystyce „Rządu i Wojska” w latach 1918- 1921. Z dziejów piłsudczykowskiej myśli politycznej, w: Problemy narodowościowe Europy Środkowo-Wschodniej w XIX i XX wieku, pod redakcją A. Czubińskiego, P. Okulewicz i T. Schramma, Poznań 2002, s.419-430.

Polityka Piłsudskiego i Piłsudczyków wobec Niemiec w latach 1933-1934, w: Tempus nostrum est, pod redakcją W. Stępińskiego, Szczecin 2006, s. 97- 106.

U źródeł września 1939 roku. Polska polityka zagraniczna 1921-1939, w: Z morza i Pomorza. Spojrzenie na wrzesień 1939. Polityka i wojna. redakcja naukowa A. Drzewiecki, B. Siek, Toruń 2011 s. 185-197.

Gosudarstwiennaja polityka Polski nakanunie Wtoroj mirowoj wojny, „Gieopolityka i Biezopasnost”, Sankt-Petersburg, nr 1 (13) 2011, s.39-45.

Narodowcy wobec kwestii ukraińskiej w 1920 roku, w: Polska i sąsiedzi. Studia z dziejów kultury i myśli politycznej, pod redakcją M. Hejgera i W. Skóry, Pruszcz Gdański-Słupsk 2010, s.159-164.

„Cud Wisły” 1920 roku w ocenie polskich ugrupowań politycznych, w: Si vis pacem, para bellum. Bezpieczeństwo i polityka Polski, pod redakcją R. Majznera, częstochowa -Włocławek 2013, s.151-160.

Wizje polskiej polityki zagranicznej 1918-1945, w: Ministerstwo Spraw Zagranicznych..., s. 54-93.

Nie tylko reformator oświaty. Janusz Jędrzejewicz w roli szefa rządu, w: Z badań nad tradycją polskiej pedagogiki, Szczecin 2016, s. 579-592.

Federacja i inkorporacja. Dwie wizje siły Polski odrodzonej 1918 - 1921, w; Historia est testis temporum. Księga pamiątkowa z okazji Jubileuszu 90 - lecia Profesorów Richarda Pipesa, Piotra Wandycza, Zbigniewa Wójcika, pod red. J. Malickiego, Warszawa 2017, s. 263 – 276.

[współautor P. Słowiński] Obozy jenieckie na terenie województwa lubuskiego w okresie drugiej wojny światowej w systemie jenieckim III Rzeszy, w: Artificem commendat opus. Region - pamięć - polityka. Studia i materiały ofiarowane prof. Danucie Kisielewicz, red. E. Ganowicz, Opole 2018, s. 219 - 232.

W kręgu badań historycznych, w: pomorze i archiwa. Księga pamiątkowa z okazji 75. urodzin Profesora Kazimierz Kozłowski, pod red. M. Frenkel i R. Gazińskiego, Szczecin 2017 s. 93 - 101.

Od Rapallo do Locarno. Polityka europejska a bezpieczeństwo Polski 1922 - 1925, w: Politycy dyplomaci i żołnierze. Studia i szkice stosunków międzynarodowych w XX i XXI wieku, ofiarowane Profesorowi Andrzejowi Maciejowi Brzezińskiemu w 70. rocznicę urodzin, pod red. D. Jeziornego, S. M. Nowinowskiego, R. P. Żurawskiego vel Grajewskiego, Łódź 2017, s. 117 - 129.

Udział w konferencjach naukowych

W latach 2017-2019 uczestnik ogólnopolskich konferencji naukowych oraz licznych debat z okazji 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości.

Recenzje

Kilkanaście recenzji drukowanych, przykładowo: M. Sioma, Sławoj Felicjan Składkowski (1885-1962). Żołnierz i polityk, Lublin 2005, zamieszczona w: "Kwartalni Historyczny", nr 2/2006, s.186-190. Także recenzent licznych doktoratów, habilitacji i wniosków w przewodach o nadanie tytułów profesorskich.

Inne

W latach 1996-2012 członek Komitetu Nauk Historycznych Polskiej Akademii Nauk.

Członek Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Historycznego do 2011, obecnie członek honorowy PTH

Wiceprezes Szczecińskiego Towarzystwa Naukowego w latach 1996- 2000.

Kierownik Zakładu Historii Wojskowości w Instytucie Historii Uniwersytetu Szczecińskiego 1998-2009.

W 2003 odznaczony Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski

Wyróżnienia

Książki *Dzienniki Juliusza Zdanowskiego* (wstępy i opracowanie, wspólnie z T. Sikorskim, H. Walczakiem i A. Wątozem), Szczecin, t I i II 2013, t. III i IV 2014, t V, VI i VII 2015, wydanie II t. I-IV 2014 oraz *Od Moraczewskiego do Składkowskiego. Gabinety Polski Odrodzonej 1918-1939*, (redaktor, wspólnie z H. Walczakiem i A. Wątozem oraz współautor) Szczecin 2010, wydanie II Szczecin 2011. *Napięciem wstęp (s.9-11), gabinet A. Śliwińskiego (s. 111-116), gabinet J. I. Nowaka (s. 117-128), II gabinet W. Witosa (s.143-154), II gabinet J. Piłsudskiego (wspólnie z T. Kenarem, s. 301-308), gabinet L. Kozłowski (s.337-346), gabinet F. S. Składkowskiego (s.375-392)* w 2016 roku nominowane zostały do nagrody "Polityki".

Książka *Gabinety Polski Odrodzonej 1918-1939*, Szczecin 2010, wydanie II, Szczecin 2011, otrzymała wyróżnienie na XVI Poznańskich Dniach Książki Naukowej w 2010 roku jako najlepsza książka akademicka. Na XVII Wrocławskich Targach Książki Naukowej w 2011 roku otrzymała wyróżnienie za najtrafniejszą szatę edytorską książki naukowej. Podobne wyróżnienie w 2014 roku otrzymała książka *Ministerstwo Spraw Zagranicznych II*

Rzeczypospolitej. Organizacja, polityka, ministrowie (redaktor, wspólnie z P. Długołęckim, K. Szczepanikiem i H. Walczakiem), Warszawa, Szczecin 2014. W niej także mój artykuł pt.: *Wizje polskiej polityki zagranicznej 1918-1945*, s.53-94.

.....
podpis pracownika